ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
JA
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/23/557-1442-7

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	19.07.2023 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	08.06.2023 (registreeritud inspektsioonis 09.06.2023)
Teabevaldaja	Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet aadress: Peetri plats 5, 20308 Narva e-posti aadress: narvaplan@narva.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Direktor
Vaide esitaja	Eraisik aadress: X.xxxxxxxxxxx xx-x, Xxxxxx e-posti aadress: xxxx.xxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 08.05.2023 pöördumise teabenõude osa ning vastata täiendavalt. Väljastada soovitud teave (kui see on soovitud kujul olemas) või keelduda teabenõude täitmisest kui selleks on seadusest tulenev alus. Teabe väljastamise korral ei kuulu väljastamisele isikute isiklikud kontaktandmed (e-posti aadress, tegeliku elukoha aadress, telefoni number jms). Keeldumise korral tuleb viidata keeldumise alusele ja põhjendada keeldumist.
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 31. juuli 2023. Samaks ajaks edastada inspektsioonile ka koopia vaide esitajale edastatud täiendavast vastusest.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 07.03.2023 edastas Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti (Narva LAPA) järelevalve osakond vaide esitajale kutse nr 4-3-1/1555 riikliku järelevalve teostamiseks tema omandis oleval kinnistul Narva linn, Xxxxx xx.
2. 16.03.2023 esitas vaide esitaja järelevalve osakonnale teabenõude, milles palus selgitada, kelle avalduse alusel on määratud Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti järelevalve osakonna järelevalve toiming 23.03.2023. a kell 10:00 kinnistul Narva, Xxxxx xx.
3. 21.03.2023 vastas Narva LAPA vaide esitaja teabenõudele ning teatas, et Narva linnas Xxxx xx asuva ebaseadusliku ehitise kohta tehtud avaldus laekus Narva linnas Xxxx xx asuva kinnistu omanikult.
4. 08.05.2023 avaldas vaide esitaja Narva LAPA-s kohapeal soovi tutvuda väidetavalt naaberkinnistu **omaniku** poolt esitatud avaldusega tema kinnistul asuva ebaseadusliku ehitise kohta. Tumedal arvutiekraanil näidati vaide esitajale avaldust ning digitaalallkirja kinnituslehte.
5. 08.05.2023 võttis vaide esitaja ühendust naaberkinnistu omanikuga, et küsida tema käest avalduse esitamise põhjust. Naaberkinnistu omanik kinnitas, et ta ei ole mingit avaldust esitanud.
6. Lähtudes järelevalveosakonna ning omaniku käest saadud vastuolulisest informatsioonist esitas vaide esitaja 08.05.2023 järelevalveosakonnale teabenõude palvega esitada koopia naaberkinnistu omaniku allkirjastatud avaldusest.
7. 15.05.2023 vastas Narva LAPA vaide esitaja 08.05.2023 teabenõudele järgnevalt:

„Teatate, et 08.05.2023.a tutvunud Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri – ja Linnaplaneerimise Ameti ehitusjärelevalveosakonnas Narva, Xxxx xx kinnistu osas laekunud avaldusega ilmnes, et avaldus ei ole esitaja poolt allkirjastatud. Kahjuks lauses on vale informatsioon. Ametniku arvutiekraanil oli tehtud lahti avaldus, kus selgus, et avaldus on 22.02.2023 digitaalselt allkirjastatud Xxxxxxx Xxxxxxxx poolt. Allkirjaga digiboksi on Teile näidatud ning kiri on välja trükitud ning antud Teile tutvumiseks.

8. Vaide esitaja leiab, et Narva LAPA on talle teadaolematutel põhjustel keeldunud soovitud teabe väljastamisest ning esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA PÕHJENDUSED

Vaide esitaja märgib vaides, et kohapeal arvutiekraanil näidatud avaldusel ei olnud naaberkinnistu omaniku allkirja. Järelevalveosakonna juhataja on eelnevalt suuliselt kinnitanud, et avaldus on omaniku poolt esitatud ja allkirjastatud ning näitas vaide esitajale väljaprinditud kujul digitaalallkirja kinnituslehte.

Lähtudes järelevalveosakonna ning omaniku käest saadud vastuolulisest informatsioonist esitas vaide esitaja 08.05.2023 Narva LAPA-le teabenõude palvega esitada koopia naaberkinnistu omaniku allkirjastatud avaldusest. Kuna Narva LAPA 15.05.2023 vastusega vaide esitajale tema poolt soovitud avaldust ei esitatud on vaide esitaja seisukohal, et teabenõuet ei ole nõuetekohaselt täidetud.

Lisaks märgib vaide esitaja, et 15.05.2023 vastuses heidetakse talle ette, vale informatsiooni esitamist: *„Teatate, et „08.08.2023. a, tutvunud Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti ehitusjärelevalve osakonnas Narva, Xxxxx xx kinnistu osas laekunud avaldusega ilmnes, et avaldus ei ole esitaja poolt allkirjastatud.“ Kahjuks lauses on vale informatsioon.“*

Vaide esitaja rõhutab, et tulenevalt järelevalve osakonna vastusest nr 4.3-6/2006-4 ning 08.05.2023. aastal järelevalve osakonna juhatajalt suuliselt edastatud informatsioonist, **peab vaide esitaja avalduse esitajaks naaberkinnistu omanikku. V**astusest nr 4.3-1/4121-1 aga selgus, et avaldus on esitatud kolmanda isiku poolt, nimelt Xxxxxxx Xxxxxxxx poolt, kes ei ole naaberkinnistu Narva linn, Xxxxx xx omanik. Vaide esitaja leiab, et seega on tema teabenõudes toodud väide, et avaldus ei ole esitaja poolt allkirjastatud, on õige.

Vaide esitaja märgib, et kuna talle teadaolematutel alustel on teabevaldaja keeldunud Narva linn, Xxxx xx omaniku avalduse edastamast e-posti aadressile, siis palub vaide esitaja, et Andmekaitse Inspektsioon teeks Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti Järelevalve osakonnale ettekirjutuse soovitud andmete väljastamiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Narva LAPA selgituste kohaselt *laekus Narva LAPA e-posti aadressile narvaplan@narva.ee 22.02.2023 avaldus (Narva Linnavalitsuse dokumentide registris nr 4.3-1/1072), mis oli allkirjastatud isiku poolt, kes kinnistusraamatu andmete kohaselt avalduse esitamise päeval ei olnud Xxxxx xx Narva kinnistu omanik. Vaatamata nimetatud asjaolule ning kuna avaldus vastas HMS § 14 lg 3 sätestatud nõuetele, järelevalve osakond otsustas esitatud avalduse alusel algatada menetluse, veendumaks, et Xxxx xx kinnistule püstitatud kasvuhoone, mille ehitisealune pindala Maa-ameti ortofoto andmetel on umbes 24 - 25 m2 kas vastab või ei vasta seadusandluses sätestatud kehtivatele nõuetele ning Narva Linnavalitsuse üldplaneeringus sätestatud nõuetele.*

Vaide esitaja tuli *08.05.2023 isiklikult järelevalve osakonna tööruumi ning palus suuliselt tutvuda Xxxx xx avaldusega. Kas vaide esitaja poolt suuliselt esitatud palves oli sõna „omaniku avaldus“, või ainult „avaldus“, täna on võimatu kindlaks teha. Kui tõepoolest vaide esitaja poolt esitatud palve oli sõnastatud kui „naaberkinnistu omaniku avaldus“, siis vaide esitajale inimliku eksituse tõttu kohe ei olnud selgesõnaliselt vastatud, et naaberkinnistu omaniku poolt avaldust esitatud ei ole.*

Vaide esitajale digiallkirjaga kinnituslehte välja ei prinditud, kirja ainult näidati arvutiekraanil, kuid oli teatatud avalduse esitaja nimi.

Kõik vaide esitaja kirjad ning ameti vastused kirjadele on kantud Narva Linnavalitsuse dokumentide registrisse nr 529; 1072; 2006; 2859; 4121; 6213 all. Narva Linnavalitsuse dokumentide registriga võib tutvuda Narva linna kodulehel, mille aadress on narva.ee (dokumendiregister)

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid või väljavõtteid asutuse valduses olevatest dokumentidest. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul kui selleks on seadusest tulenev alus.
2. AvTS § 9 lg 2 p 1 sätestab, et teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus. AvTS § 9 lg 2 p 8 kohaselt teabele juurdepääsu võimaldamisel on teabevaldaja kohustatud mitte andma teadvalt eksitavat, tegelikkusele mittevastavat või ebaõiget teavet ning kahtluse korral kontrollima väljastatava teabe õigsust ja vastavaust tegelikkusele.
3. AvTS § 4 lg 3 kohaselt peab teabele juurdepääsu võimaldamisel olema tagatud isiku eraelu puutumatus. AvTS § 35 lg 1 p 12 kohustab teabevaldajat kehtestama juurdepääsu teabele, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellise teabe avalikustamine võib oluliselt riivata isiku eraelu puutumatust. Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul on sellisteks andmeteks ka füüsilise isiku isiklikud kontaktandmed, sh e-posti aadress, telefoni number, elukoha aadress jms. Ehk siis teabenõude korral selliseid andmeid kolmandatele isikutele väljastada ei tohi, kui selleks pole seadusest tulenevat alust.

Teabenõudele vastamine

4. AvTS § 17 lg 1 sätestab, et teabevaldaja täidab teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil, sh väljastades teabe teabenõudes märgitud elektronpostiaadressile (p 1) või tutvumiseks teabevaldaja juures (p 5).
5. Vaidemenetluses edastatud dokumentidest nähtub, et Narva LAPA on 21.03.2023 kirjaga nr 4.3-6/2006-4 vastuses vaide esitaja 17.03.2023 teabenõudele selgitanud, et *Narva linnas Xxxx xx asuva ebaseadusliku ehitise kohta tehtud avaldus laekus Narva linnas Xxxx xx asuva naaberkinnistu omanikult.* Ehk siis vaide esitajale on antud teave, et avalduse esitajaks on naaberkinnistu omanik. Samas nähtub edastatud dokumentidest, et avaldust ei ole allkirjastanud naaberkinnistu omanik. Seega on eeltoodud kirjaga edastatud vaide esitajale eksitavat teavet.
6. 08.05.2023 käis vaide esitaja Narva LAPA-s kohapeal ning palus tutvuda Xxxx xx omaniku poolt esitatud kaebusega. Vaide kohaselt näidati talle tumedal arvutiekraanil

kaebust, mis ei olnud naaberkinnistu omaniku poolt allkirjastatud, kuid väidetavalt kinnitas järelevalveosakonna juhataja suuliselt, et avaldus on edastatud ja allkirjastatud naaberkinnistu omaniku poolt ning näitas väljaprinditud allkirja lehte. Narva LAPA selgituste kohaselt aga vaide esitajale digiallkirjaga kinnituslehte välja ei prinditud, kirja ainult näidati arvutiekraanil, kuid teatati avalduse esitaja nimi. Seega on vaide esitaja ja Narva LAPA selgitused vastuolulised.

7. Kuna vaidest võib ka aru saada, et ka vaide esitajale ei olnud üheselt arusaadav (lähtudes Narva LAPA selgitustest ning naaberkinnistu omaniku väidetest, et tema pole avaldust esitanud), kelle poolt avaldus on esitatud, siis esitas vaide esitaja 08.05.2023 kirjaliku teabenõude, milles palus *väljastada Xxxxxxx Xxxxxxxxx 22.02.2023 avalduse koopia koos lisadega selliste olemasolul*. 15.05.2023 kirjaga nr 4.3-1/4121-1 vastas Narva LAPA vaide esitaja 08.05.2023 teabenõudele järgmiselt: „Teatate, et „08.05.2023. a tutvunud Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Ameti ehitusjärelevalve osakonnas Narva, Xxxx xx kinnistu osas laekunud avaldusega ilmnes, et avaldus ei ole esitaja poolt allkirjastatud.“ Kahjuks lauses on vale informatsioon. Ametniku arvutiekraanil oli tehtud lahti avaldus, kus selgus, et avaldus on 22.02.2023 digitaalselt allkirjastatud Xxxxxxx Xxxxxxxxx poolt. Allkirjaga digiboksi on Teile näidatud ning kiri on välja trükitud ning antud Teile tutvumiseks“.
8. Eeltoodu jääb Andmekaitse Inspektsioonile arusaamatuks, kuna vaide esitaja poolt soovitud avaldus ei olnud allkirjastatud avalduses märgitud isiku poolt, siis ei saa kuidagi väita, et naaberkinnistu omanik oleks esitanud allkirjastatud avalduse või et vaide esitajale oleks tutvustatud naaberkinnistu omaniku poolt esitatud avaldust. Kuigi avaldusel oli naaberkinnistu omaniku nimi avalduse esitajana, oli avaldus allkirjastatud kolmanda isiku poolt, kellel puudus volikiri naaberkinnistu omaniku esindamiseks. Seega ei saa sellist avaldust lugeda naaberkinnistu omaniku poolt edastatud ja allkirjastatud avalduseks. Kuna vaide esitaja soovis just naaberkinnistu omaniku avaldust, siis kui Narva LAPA-l sellist avaldust ei olnud, siis oli Narva LAPA-l kohustus teabenõude täitmisest keelduda ja selgitada, et vaide esitaja poolt soovitud kujul (naaberkinnistu omaniku poolt allkirjastatuna) avaldust asutusel ei ole**.** Antud juhul on Narva LAPA vaide esitajale küll selgitanud, et kirja on vaide esitajale tutvustatud ja selgitatud kelle poolt on kiri allkirjastatud, kuid teabenõude vastusest ei nähtu, mis põhjusel vaide esitajale soovitud dokumente ei väljastatud**.**
9. AvTS § 20 p 1 kohaselt loetakse teabenõue täidetuks kui teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil. AvTS § 23 annab alused, millal on teabevaldajal õigus teabenõude täitmisest keelduda. Sama paragrahvi lg 3 kohaselt tuleb keeldumist ka põhjendada. Kuna antud juhul ei nähtu Narva LAPA 15.05.2023 vastusest teabenõudele, mis põhjusel ei väljastatud vaide esitajale tema poolt soovitud dokumente ning samuti ei ole keeldutud teabe väljastamisest, siis tuleb Narva LAPA-l vaide esitaja 08.05.2023 pöördumise teabenõude osa uuesti läbi vaadata ja kas väljastada soovitud teave (kui see on olemas) või keelduda teabenõude täitmisest viidates keeldumise alusele ja põhjendada keeldumist. Teabe väljastamise korral ei kuulu väljastamisele teiste isikute isiklikud kontaktandmed (e-posti aadress, tegeliku elukoha aadress, telefoni number jms).

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel